

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civilietas>Procedūru termiņi

Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2022. gada beigām.

Procedūru termiņi

Ziemeļīrija

1 Kādu veidu termiņi attiecas uz civilprocesu?

Termiņš, kurā jāatbild uz prasību — Augstās tiesas tiesvedībā atbildētājam, ja viņš dzīvo Ziemeļīrijā, jāierodas tiesā 14 dienu laikā pēc tiesas pavēstes (10. rīkojuma) izsniegšanas (ieskaitot izsniegšanas dienu), lai gan atbildētājs var ierasties ar novēlošanos jebkurā laikā līdz sprieduma pasludināšanas dienai. Lai varētu ierasties pēc sprieduma pasludināšanas, ir nepieciešams atbrīvojums (vai atļauja) (1980. gada Tiesas judikatūras noteikumu (Ziemeļīrija) 12. rīkojums). Atbildētājam ir jāiesniedz iebildumu raksts 6 nedēļu laikā pēc prasības paziņojuma iesniegšanas, 6 nedēļu laikā pēc tam, kad viņš ieradies tiesā, vai 6 nedēļu laikā pēc tam, kad viņam ir piešķirts atbrīvojums no aizstāvības, atkarībā no tā, kas ir vēlāks (18. rīkojums). Apgabaltiesas procesā atbildētājam ir jāizdod paziņojums par aizstāvības nodomu 21 dienu laikā pēc tam, kad ir saņemts apsūdzības raksts civilietā (1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 12. rīkojums).

Sprieduma izpildes laiks — saskaņā ar 1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 16. pantu — prasību nevar celt pēc sešiem gadiem no sprieduma izpildes dienas.

Noilguma termiņi — parasti piemēro sešu gadu noilguma termiņu, un to piemēro, piemēram:

termiņš darbībām saistībā ar pārkāpumu (1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 6. pants);

termiņš secīgu īpašumtiesību īpašnieka un pārveidoto preču pārveidošanai un dzēšanai (1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 17. pants).

Citiem prasījumu veidiem noilguma termiņi atšķiras. Piemēram:

termiņš prasībām saistībā ar miesas bojājumiem ir trīs gadi (1989. gada Noilgumu (Ziemeļīrija) rīkojuma 7. pants).

2 Saraksts ar dažādām dienām, kas paredzētas kā brīvdienas saskaņā ar 1971. gada 3. jūnija Regulu (EEK, Euratom) Nr. 1182/71.

1980. gada Tiesas judikatūras noteikumu (Ziemeļīrija) 3. rīkojums kopā ar 1978. gada Interpretācijas likuma 5. pantu un 1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 43. rīkojumu kopā ar 1954. gada Interpretācijas likuma 39. pantu attiecas uz Augstākās tiesas noteikumu un Apgabaltiesas noteikumu piemērošanu un interpretāciju attiecībā uz termiņu aprēķināšanu.

Papildus sestdienai un svētdienai Ziemeļīrijā ir brīvdienas šādās dienās:

Jaungada diena: 1. janvāris

Svētā Patrika diena: 17. marts

Lieldienu pirmdiena: pirmdiena pēc Lieldienām

Lieldienu otrdiena: otrdiena pēc Lieldienām

Maija sākuma svētku diena: maija pirmā pirmdiena

Pavasara svētku diena: maija pēdējā pirmdiena

Jūlija svētku dienas: 12. un 13. jūlijs

Vasaras svētku diena: augusta pēdējā pirmdiena

Ziemassvētku diena: 25. decembris

Otrie Ziemassvētki: 26. decembris

Ja Ziemassvētki, Otrie Ziemassvētki vai Jaungada diena iekrīt brīvdienās, par svētku dienu kļūst nākamā darba diena. Piemēram, ja 25. un 26. decembris attiecīgi ir sestdiena un svētdiena, nākamā pirmdiena un otrdiena ir svētku dienas.

Turklāt visas tiesas tiek slēgtas uz vēl vienu dienu Ziemassvētkos, kā arī Lielajā piektdienā.

3 Kādi ir piemērojamie vispārīgie noteikumi par dažādu civilprocedūru termiņiem?

1989. gada Noilgumu rīkojums (Ziemeļīrija) — tas nosaka vairākus termiņus tiesvedības uzsākšanai un nosaka citus termiņus, kuros, piemēram, ir jāizpilda spriedums un pusēm ir jāveic citas darbības. Papildu informācija ir sniegta atbildē uz 1. jautājumu.

1985. gada Likums par noilgumu ārvalstu lietās (Ziemeļīrija) — tajā ir noteikts, ka visi tiesību akti, kas attiecas uz darbību noilgumu, lietās, kurās tiek izmantoti ārvalstu tiesību akti vai kuras iztiesā ārvalstu tiesas, ir jāskata kā jautājums pēc būtības, nevis procesuāls jautājums. Tas attiecas gan uz šķīrējtiesas procedūrām, gan tiesvedību Ziemeļīrijas tiesās visos gadījumos, kad ir jāņem vērā citas valsts tiesību akti.

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļīrija) un 1981. gada Apgabaltiesas noteikumi (Ziemeļīrija) — tie ir procesuālie noteikumi attiecībā uz Ziemeļīrijas civiltiesām un ietver noilgumu dažādām prasībām.

4 Ja akts vai formalitāte ir jāveic noteiktā periodā, kas ir šā perioda sākuma brīdis?

Prasības apstrīdēšanas perioda sākuma datums parasti sākas no dienas, kad lieta nodota izskatīšanai tiesā — sk. iepriekš sniegto atbildi uz 1. jautājumu.

Saskaņā ar 1989. gada Noilgumu rīkojumu (Ziemeļīrija) laikposma sākuma diena parasti ir attiecīgā notikuma datums, piemēram, sešu gadu laikposms, kurā jāizpilda spriedums, sākas dienā, kad spriedums kļūst izpildāms.

5 Vai sākuma brīdi var ietekmēt vai mainīt dokumentu nosūtīšanas vai iesniegšanas metode (personīga iesniegšana, ko veic tiesu izpildītājs vai pasta dienests)?

Jā, ja tiesas pavēsti izsniedz pa pastu vai ievieto vēstuļu kastītē, to uzskata par izsniegtu septītajā dienā (ieskaitot nedēļas nogali) pēc izsniegšanas (1980. gada Tiesas noteikumu 10. rīkojuma 1. noteikums), lai gan, ja tā tiek nosūtīta svētdienā, to, iespējams, uzskatīs par izsniegtu pirmdienā astoņas dienas pēc izsniegšanas. Tāpat, ja dokumentu, ar kuru ierosina civillietu, izsniedz advokāts, nosūtot vēstuli ar augstāko prioritāti, to uzskata par izsniegtu septītajā darbadienā pēc tā nosūtīšanas (izņemot nosūtīšanas dienu), bet atšķirībā no Augstās tiesas noteikuma septiņu dienu laikposms neietver sestdienu, svētdienu un svētku dienas (1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļīrija) 43. rīkojuma 19.A noteikums).

6 Ja termiņa ritējums sākas ar kādu notikumu, vai diena, kurā šis notikums ir noticis, tiek ņemta vērā, aprēķinot laika periodu?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļrija) 3. rīkojuma 2. noteikums attiecas uz jebkuru laikposmu, kas noteikts noteikumos vai jebkurā spriedumā, rīkojumā vai norādē, lai veiktu kādu darbību. Ja darbība ir jāveic noteiktā termiņā pēc vai no noteikta datuma, periods parasti sākas tūlīt pēc šā datuma. Ja darbība jāizdara noteiktu skaitu pilnu dienu pirms vai pēc noteiktā datuma, tad vismaz tāds dienu skaits jānodrošina starp dienu, kurā darbība ir izdarīta, un minēto datumu.

1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļrija) 43. rīkojuma 17. noteikums attiecas uz noteikumos noteiktajiem termiņiem. Ja kaut kas ir jādara konkrētā notikuma laikā vai pēc tā, periods sākas notikuma dienas beigās, ja vien nav izteikts, ka tas ietver šo dienu.

7 Ja termiņš ir izteikts dienās, vai norādītajā dienu skaitā ir kalendārās dienas vai darba dienas?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļrija) 3. rīkojuma 2. noteikumā ir noteikts, ka gadījumā, ja attiecīgais laikposms, kas ir 7 dienas vai tsāks, ietver sestdienu, svētdienu vai valsts svētku dienu, Ziemassvētku dienu vai Lielo piektdienu, šo dienu neiekļauj. 3. rīkojuma 3. noteikumā ir noteikts, ka, ja vien tiesa nenosaka citādi, garo brīvdienu periodu, t. i., vasaras atvaļinājumu, neņem vērā, aprēķinot jebkuru laika posmu, kas noteikts noteikumos, vai ar jebkuru rīkojumu vai norādi par jebkura procesuālā dokumenta izsniegšanu, iesniegšanu vai grozīšanu. 3. rīkojuma 4. noteikumā paredzēts, ka gadījumā, ja noteikumu vai jebkura sprieduma, rīkojuma vai norādījuma termiņš, kas noteikts kādas darbības veikšanai Augstākās tiesas kancelejā, beidzas dienā, kad šis birojs ir slēgts un šā iemesla dēļ šo darbību nevar izdarīt minētajā dienā, uzskata, ka darbība ir paveikta laikus, ja to veic nākamajā dienā, kurā tiesas kanceleja ir atvērta.

1981. gada Apgabaltiesas noteikumu (Ziemeļrija) 43. rīkojuma 17. noteikumā ir noteikts, ka tad, ja saskaņā ar noteikumiem jebkas ir jādara laikposmā, kas nepārsniedz trīs dienas, tas neietver sestdienu, svētdienu vai citu dienu, kad kanceleja ir slēgta. Ja termiņš, kas noteikts kādas darbības veikšanai, beidzas sestdienā, svētdienā vai citā dienā, kad birojs ir slēgts, darbību var veikt nākamajā dienā, kad birojs ir atvērts. Pēdējais noteikums attiecas arī uz dekrētā vai rīkojumā noteiktajiem termiņiem.

8 Ja šis periods ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļrija) 3. rīkojuma 1. noteikumā ir noteikts, ka, neskarot 1978. gada Interpretācijas likuma 5. pantu, piemērojot noteikumus, vārds "mēnesis", ja tas ir kādā spriedumā, rīkojumā, norādē vai citā dokumentā, nozīmē kalendāro mēnesi, ja vien konteksts nenosaka citādi. Ja periods ir izteikts gados, lai gan nav skaidru noteikumu, pēc analogijas, ja kādā spriedumā, rīkojumā, virzienā vai citā dokumentā tiek izmantots "gads", tiek domāts kalendārais gads.

Attiecībā uz tiesas procesu Apgabaltiesā ir piemērojama 1954. gada Interpretācijas likuma (Ziemeļrija) 39. sadaļa, un tajā ir noteikts, ka "gads" ir 12 (kalendārie) mēneši un "mēnesis" ir kalendārais mēnesis.

9 Kad beidzas termiņš, ja tas ir izteikts nedēļās, mēnešos vai gados?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļrija) 3. rīkojuma 2. noteikumā ir noteikts, ka, ja darbība ir jāizdara noteiktā laikposmā vai ne vēlāk kā noteiktā termiņā pirms noteiktā datuma, šis termiņš beidzas tieši pirms minētā datuma.

1981. gada Apgabaltiesas noteikumos (Ziemeļrija), pamatojoties uz 1954. gada Interpretācijas likuma (Ziemeļrija) 39. sadaļu, laikposms, kas noteikts vai aprēķināts līdz konkrētai dienai, ietver šo dienu.

10 Ja termiņš beidzas sestdienā, svētdienā, svētku dienā vai brīvdienā, vai to pagarina līdz nākamajai pirmajai darba dienai?

1980. gada Tiesas noteikumu (Ziemeļrija) 3. rīkojuma 2. noteikumā ir noteikts, ka gadījumā, ja attiecīgais laikposms, kas ir 7 dienas vai tsāks, ietver sestdienu, svētdienu vai valsts svētku dienu, Ziemassvētku dienu vai Lielo piektdienu, šo dienu neiekļauj. 3. rīkojuma 3. noteikumā ir noteikts, ka, ja vien tiesa nenosaka citādi, garo brīvdienu periodu, t. i., vasaras atvaļinājumu, neņem vērā, aprēķinot jebkuru laika posmu, kas noteikts noteikumos, vai ar jebkuru rīkojumu vai norādi par jebkura procesuālā dokumenta izsniegšanu, iesniegšanu vai grozīšanu. 3. rīkojuma 4. noteikumā paredzēts, ka gadījumā, ja noteikumu vai jebkura sprieduma, rīkojuma vai norādījuma termiņš, kas noteikts kādas darbības veikšanai Augstākās tiesas kancelejā, beidzas dienā, kad šis birojs ir slēgts un šā iemesla dēļ šo darbību nevar izdarīt minētajā dienā, uzskata, ka darbība ir paveikta laikus, ja to veic nākamajā dienā, kurā tiesas kanceleja ir atvērta.

11 Vai pastāv īpaši gadījumi, kuros termiņi tiek pagarināti? Kādi ir nosacījumi, lai termiņus būtu iespējams pagarināt?

-

12 Kādi ir pārsūdzību iesniegšanas termiņi?

Augstās tiesas spriedumu pārsūdzības termiņš parasti ir sešas nedēļas, un apgabaltiesas dekrētu pārsūdzības termiņš ir 21 diena. Termiņš, kurā jāvēršas pie tiesneša, lai pārskatītu iestādes lēmumu, ja jums ir tiesības to darīt saskaņā ar likumu, ir 21 diena, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi.

13 Vai tiesas var mainīt termiņus, jo īpaši ierašanās termiņus vai noteikt īpašu ierašanās datumu?

Ja prasītājs uzskata, ka pastāv ārkārtēji iemesli, viņš var lūgt tiesu izskatīt pieteikumu nekavējoties un bez jebkādas dokumentu izsniegšanas, t. i., "ex parte" vai "bez iepriekšēja paziņojuma". Ja tiesnesis izdod rīkojumu "ex parte" vai "bez iepriekšēja paziņojuma", prasītājam norāda datumu, kad viņam jāierodas tiesā uz tikšanos. Atbildētājam būs tiesības būt klāt šajā tikšanās reizē, lai tiesnesis varētu uzklaut abus, pirms pieņemt lēmumu par to, vai pieņemt citu rīkojumu.

Papildu iespējas pagarināt periodu ir paredzētas 1989. gada Noilgumu rīkojuma (Ziemeļrija) IV daļā. Piemēram, var pagarināt noilguma termiņu gadījumos, kad prasītājs ir invalīds (1980. gada Noilgumu likuma 48. pants).

Ja vien tiesas noteikumos nav paredzēts citādi vai tiesas nenosaka citādi, ar pušu rakstisku piekrišanu var mainīt termiņus, ko nosaka noteikums vai tiesa, lai persona varētu veikt kādu darbību. Turklāt tiesneši ir pilnvaroti mainīt termiņus.

14 Ja aktu, kas paredzēts pusei, kura uzturas vietā, kur viņa gūtu priekšrocību no termiņa pagarinājuma, paziņo vietā, kur tie, kuri tur uzturas, negūst priekšrocību no šī pagarinājuma, vai šī persona zaudē šī termiņa priekšrocību?

Nē. Puse nezaudē šādu ārzemju tiesību aktu sniegtās priekšrocības.

15 Kādas ir sekas termiņu neievērošanas gadījumā?

Ja atbildētājs neaizstāvas vai neapstiprina tiesvedību noteiktajā laikā, prasītājs var iesniegt pieteikumu par aizmugurisku spriedumu. Tomēr atbildētājam joprojām ir iespēja pārsūdzēt minēto lēmumu vai tiesa var atcelt spriedumu.

Ir pieejamas arī citas ar pārvaldību saistītas sankcijas. Piemēram, ja pusei līdz noteiktam termiņam ir jāiesniedz konkrēts dokuments, piemēram, eksperta ziņojums, un tas netiek izdarīts, tiesa var noteikt, ka šis ziņojums nav pieņemams.

Tiesa var noteikt arī citas sankcijas, piemēram, par necieņu.

16 Ja beidzas termiņš, kādi līdzekļi ir pieejami tiem, kuri termiņus ir nokavējuši, t.i., saistības nepildošām pusēm?

Termiņu neievērošanās puses var vērsties tiesā un lūgt pagarināt termiņus. Ja pēc termiņa beigām ir pieņemts aizmugurisks spriedums, tās var to pārsūdzēt vai lūgt lēmumu atcelt.

Lapa atjaunināta: 04/03/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autoritātes noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.